

сил и возможностей, тот «зажженный в начале века Георгием Ивановичем Челпановым животворный огонь научной и практической психологии и философии» (4, с.8), который светит всем, кто любит Истину и научное творчество.

Βιβλιογραφικές и документальные источники:

1. Ключевский Василий. «Добрые люди Древней Руси. О смысле благотворительности, личной и общественной» // Вісник Прес-служби УПЦ. Випуск 41 (лютий 2005).
2. Зеньковский В. В., прот. История русской философии. Paris, 1989. Т. I.
3. Челпанов Г., проф. Учебник логики. М., 1908.
4. Челпанов Г. И. Психология. Философия. Образование. Москва-Воронеж, 1999.

*****

Ε. Συγκολλίτου

του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τα υπάρχοντα Τμήματα Ψυχολογίας στην Ελλάδα είναι τέσσερα και βρίσκονται στα εξής Πανεπιστήμια

- Πανεπιστήμιο Κρήτης (Ρέθυμνο),
- Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών,
- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και
- Πάντειο Πανεπιστήμιο. Αθηνών

Η εισαγωγή στα Πανεπιστήμια γίνεται μέσω των Πανελλαδικών Εξετάσεων καθώς και με βάση τους βαθμούς των υποψηφίων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Οι προπτυχιακοί φοιτητές που εισάγονται στα τέσσερα αυτά Τμήματα Ψυχολογίας είναι περίπου οκτακόσιοι (600) κάθε χρόνο, ενώ ο συνολικός αριθμός των υποψηφίων που δηλώνει ως επιλογή εισαγωγής σε αυτά τα τμήματα φτάνει τις τρεις χιλιάδες (3000).

Στόχοι των Τμημάτων Ψυχολογίας

Κύριος στόχος των προγραμμάτων Ψυχολογίας στα τέσσερα Τμήματα Ψυχολογίας των ελληνικών ΑΕΙ είναι

- Η αφομοίωση από τους φοιτητές των βασικών κανόνων και αρχών της Ψυχολογίας καθώς και της μεθοδολογίας της Ψυχολογικής Έρευνας.
- Η εξοικείωση των φοιτητών με τους βασικούς τομείς της Εφαρμοσμένης Ψυχολογίας, όπως
  - ο Κλινική Ψυχολογία,
  - ο Συμβουλευτική Ψυχολογίας
  - ο Ψυχολογία της Υγείας,
  - ο Σχολική Ψυχολογία
  - ο ,Οργανωτική Ψυχολογία
  - ο Αθλητική Ψυχολογία
  - ο Περιβαλλοντική Ψυχολογία
- Η γνωριμία των φοιτητών με εξειδικευμένους τομείς της Ψυχολογίας, όπως είναι
  - οι ψυχοθεραπευτικές μέθοδοι, '
  - τα ψυχολογικά τεστ,
  - η αλλαγή της συμπεριφοράς .
- Η εξοικείωση των φοιτητών με άλλους τομείς σχετικούς με την Ψυχολογία, όπως
  - ο η Φιλοσοφία,
  - ο η Μεθοδολογία της Επιστήμης και
  - ο η Εκπαίδευση.

Η απόκτηση από τους φοιτητές
ο της γνώσης

- ο της εφαρμογής των ψυχολογικών γνώσεων και τεχνικών μέσω της πρακτικής εξάσκησης τους κατά τη διάρκεια των σπουδών τους,
- ο καθώς και της πρακτικής τους σε συγκεκριμένα κέντρα, όπως
  - ο σχολεία και
  - ο κέντρα ψυχικής υγείας.

Τέλος,

- ο η σύνταξη από τους φοιτητές μιας διπλωματικής, βασισμένης σε εμπειρική γνώση, με την οποία θα υποδεικνύουν
  - ο την ικανότητά τους στη σύνταξη μιας ψυχολογικής μελέτης
  - ο αναφορά στη βιβλιογραφία,
  - ο παράθεση υποθέσεων,
  - ο σχεδιασμό της μελέτης,
  - ο σχηματισμό ερωτηματολογίων.
  - ο συγκέντρωση πληροφοριών,
  - ο στατιστική ανάλυση, εξέταση αποτελεσμάτων, καθώς και
  - ο επιτυχή αναφορά στη βιβλιογραφία σε σχέση με τα τελικά συμπεράσματα.

Διάρκεια σπουδών στα Τμήματα Ψυχολογίας

Για τη λήψη

- ο **Βασικού Πτυχίου Ψυχολογίας** απαιτούνται 4 έτη σπουδών
- ο **Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης: 2** έτη σπουδών, τα οποία συνήθως παρατείνονται κατά 1-2 έτη λόγω υποχρεωτικής ύπαρξης Διπλωματικής Ερευνητικής Εργασίας και Πρακτικής Άσκησης που διαρκεί τουλάχιστον ένα έτος
- ο **Διδακτορικού Διπλώματος Ψυχολογίας**, τουλάχιστον 3 έτη με δυνατότητα παράτασης για ακόμη 2-3 έτη.

Προϋποθέσεις Εισαγωγής σε Μεταπτυχιακά Προγράμματα Ειδίκευσης

Η εισαγωγή στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα είναι δυνατή

- ο σε πτυχιούχους Τμημάτων Ψυχολογίας και γίνεται βάσει
- ο των βαθμών των υποψηφίων κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών τους,
- ο της βαθμολογίας σε γραπτές εξετάσεις σε 2-3 μαθήματα που ορίζει το κάθε Τμήμα
- ο της αξιολόγησης κατά τη διάρκεια συνέντευξης

Απαιτείται επίσης η γνώση μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας, κατά προτίμηση της αγγλικής.

Με τη λήψη του πτυχίου Ψυχολογίας από ένα από τα τέσσερα Τμήματα Ψυχολογίας

ο κάτοχος πτυχίου έχει δικαίωμα

ο **για Άδεια Ασκήσεως Επαγγέλματος του Ψυχολόγου**, η οποία χορηγείται από τις Νομαρχίες Επιπλέον, γίνονται ενέργειες ώστε με ορισμένα επιπλέον κριτήρια, όπως

- ο με συγκεκριμένο αριθμό ωρών Πρακτικής Άσκησης

να μπορεί να παίρνει ταυτόχρονα και

- ο **το Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ψυχολογίας**

Παρακάτω γίνεται μια παρουσίαση του Τμήματος Ψυχολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, το οποίο αποτελεί ένα αντιπροσωπευτικό παράδειγμα των σπουδών Ψυχολογίας στην Ελλάδα, τόσο ως προς το αναλυτικά προγράμματα που ακολουθούνται και στα υπόλοιπα Τμήματα Ψυχολογίας, όσο και ως προς τους στόχους των σπουδών Ψυχολογίας στην Ελλάδα.

Παρουσίαση του Τμήματος Ψυχολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

- Το Τμήμα Ψυχολογίας είναι ένα από τα οκτώ τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.

- Ιδρύθηκε ύστερα από την κατάτμηση του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. μετο Π.Δ. 152/21.4.93 «Κατάτμηση του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής
- Η λειτουργία του άρχισε το 1993-1994

Το Τμήμα είναι οργανωμένο σε τρεις Τομείς:

- Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας
- Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας και
- Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας

1. Ο Τομέας Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας συντονίζει τα εξής γνωστικά αντικείμενα:

- ο Πειραματική Ψυχολογία
- ο Τα γνωστικά και θυμικά ψυχολογικά φαινόμενα (αντίληψη, προσοχή, μάθηση, μνήμη, σκέψη, γλώσσα, συναισθήματα)
- ο Οι γνωστικές και θυμικές δυσλειτουργίες
- ο Η βιολογική βάση των γνωστικών και θυμικών λειτουργιών
- ο Η νευροψυχολογική μελέτη των γνωστικών και θυμικών φαινομένων
- ο Η συμβολή της Ψυχολογίας στη Γνωστική Επιστήμη
- ο Οι μέθοδοι της ψυχολογικής έρευνας και της στατιστικής ανάλυσης των δεδομένων των ερευνών
- ο Η ιστορία και επιστημολογία της Ψυχολογίας
- ο Γνωστικές και θυμικές λειτουργίες στους ηλικιωμένους
- ο Ψυχομετρία (Ψυχολογική αξιολόγηση γνωστικών και θυμικών λειτουργιών)

Ο Τομέας Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας διαθέτει

1. 8 μέλη ΔΕΠ
  1. 2 καθηγητές,
  2. 2 Αναπληρωτές Καθηγητές/τριες,
  3. 3 επίκουρες καθηγήτριες και
  4. 1 Λέκτορα

2. Ο Τομέας Εξελικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας συντονίζει τα εξής γνωστικά αντικείμενα:

- Την ανθρώπινη δια βίου ανάπτυξη σε όλες τις διαστάσεις της (γνωστικές, κοινωνικές και συναισθηματικές λειτουργίες) και τις επιδράσεις του κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντος στην ανάπτυξη.
- Την Ψυχοπαθολογία και τις αποκλίσεις σε όλο το φάσμα της ανάπτυξης
- Τη σχολική και εκπαιδευτική ψυχολογία και τις εφαρμογές της σχετικής γνώσης στο σχολικό πλαίσιο
- Την ανθρώπινη δια βίου ανάπτυξη σε όλες τις διαστάσεις της (γνωστικές, κοινωνικές και συναισθηματικές λειτουργίες) και τις επιδράσεις του κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντος στην ανάπτυξη
- Την Ψυχοπαθολογία και τις αποκλίσεις σε όλο το φάσμα της ανάπτυξης
- Τη σχολική και εκπαιδευτική ψυχολογία και τις εφαρμογές της σχετικής γνώσης στο σχολικό πλαίσιο (μαθητές/ήτριες, εκπαιδευτικοί, οικογένεια, κοινότητα) σε επίπεδο πρόληψης, διάγνωσης, παρέμβασης και αξιολόγησης
- Την αλληλεπίδραση του ατόμου με το φυσικό και χτιστό περιβάλλον του σχολικού πλαισίου

- Τη σνμβολευτική ψυχολογία και τις εφαρμολές της στην εκπαίδευση (σχολική σνμβολευτική, σνμβολευτική σταδιοδρομίας, σνμβολευτική φοιτητών), στην οικογένεια και στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο
- Τηη κοινωνιολογική θεμελίωση της αγωγής, τις ανισότητες στα εκπαιδευτικά συστήματα, τη μελέτη του παράγοντα φύλο στο σχολικό πλαίσιο και την κοινωνία και την κοινωνιολογία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας
- Τηη ανθρωπίνη δια βίου ανάπτυξη σε όλες τις διαστάσεις της (γνωστικές, κοινωνικές και σνναισθηματικές λειτουργίες) και τις επιδράσεις του κοινωνικού και φυσικού περιβάλλοντος στην ανάπτυξη
- Τηη Ψυχοπαθολογία και τις αποκλίσεις σε όλο το φάσμα της ανάπτυξης
- Τηη σχολική και εκπαιδευτική ψυχολογία και τις εφαρμολές της σχετικής γνώσης στο σχολικό πλαίσιο (μαθητές/ήτριες, εκπαιδευτικοί, οικογένεια, κοινότητα) σε επίπεδο πρόληψης, διάγνωσης, παρέμβασης και αξιολόγησης
- Τηη αλληλεπίδραση του ατόμου με το περιβάλλον (φυσικό και χτιστό) του σχολικού πλαισίου
- Τηη σνμβολευτική ψυχολογία και τις εφαρμολές της στην εκπαίδευση (σχολική σνμβολευτική, σνμβολευτική σταδιοδρομίας, σνμβολευτική φοιτητών), στην οικογένεια και στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο
- Τηη κοινωνιολογική θεμελίωση της αγωγής, τις ανισότητες στα εκπαιδευτικά συστήματα, τη μελέτη του παράγοντα φύλο στο σχολικό πλαίσιο και την κοινωνία και την κοινωνιολογία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας

Ο Τομέας Εξελεικτικής και Σχολικής Ψυχολογίας διαθέτει

1. 7 μέλη ΔΕΠ
  - 2 καθηγήτριες
  - 3 Αναπληρώτριες Καθηγήτριες,
  - 1 επίκουρη καθηγήτρια και
  - 1 Λέκτορα

3. Ο Τομέας Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας συντονίζει τα εξής γνωστικά αντικείμενα:

2. Κοινωνική Ψυχολογία: Μεθοδολογία έρευνας (ποσοτικές και ποιοτικές προσεγγίσεις)
3. Κοινωνική Ψυχολογία: Διαπροσωπικές Σχέσεις
4. Κοινωνική Ψυχολογία: Ενδο-ομαδικές Σχέσεις
5. Κοινωνική Ψυχολογία: Διεθνείς Σχέσεις (πόλεμος, ειρήνη, συγκρούσεις)
6. Κοινωνική Ψυχολογία και Εφαρμολές στην Κοινότητα
7. Κριτική Κοινωνική Ψυχολογία
8. Κοινωνική Οργανωτική Ψυχολογία
9. Κοινωνιολογία
10. Κλινική Ψυχολογία
11. Κλινική Ψυχολογία: Μεθοδολογία έρευνας (ποσοτικές και ποιοτικές προσεγγίσεις)
12. Κλινική Ψυχολογία με γνωστικο-συμπεριφορική κατεύθυνση
13. Κλινική Ψυχολογία με ανθρωπιστική κατεύθυνση
14. Κλινική Ψυχολογία με ψυχαναλυτική κατεύθυνση
15. Κλινική Ψυχολογία με συστημική κατεύθυνση
16. Κλινική Ψυχολογία των Εξαρτήσεων
17. Ψυχοκοινωνικά Συστήματα
18. Κλινική Ψυχολογία: Ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις στην κοινότητα
19. Κλινική Ψυχολογία Παίδων και Εφήβων

20. Ψυχοπαθολογία
21. Ψυχολογία Υγείας
22. Δικαστική Ψυχολογία

Ο Τομέας Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας διαθέτει

23. 8 μέλη ΔΕΠ και
24. 1 επιστημονική συνεργάτιδα
  - 1 καθηγήτρια
  - 3 αναπληρωτές καθηγητές/τριες,
  - 3 επίκουρες καθηγήτριες
  - 1 είναι Λέκτορας

Το Τμήμα διαθέτει δύο Εργαστήρια:

- το Εργαστήριο Ψυχολογίας και
- το Εργαστήριο Γνωστικής Νευροεπιστήμης

Από 1993-94 στο Τμήμα Ψυχολογίας λειτουργεί με την Υ.Α. Β7/2/23.11.93

1. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

(ανανεώθηκε με την ΥΑ 66537/Β7/07.07.2008 (ΦΕΚ 1306 τεύχος Β')

Περιλαμβάνει 2 επίπεδα σπουδών, στα οποία αντιστοιχούν:

α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης με 4 κατευθύνσεις:

- 2 Γνωστική Ψυχολογία και Νευροψυχολογία
- 3 Σχολική και Εξελικτική Ψυχολογία
- 4 Κοινωνική Κλινική Ψυχολογία
- 5 Κοινωνική Κλινική Ψυχολογία Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων

β) Διδακτορικό Δίπλωμα (PhD) Ψυχολογίας

2. Οι σπουδές στο Τμήμα Ψυχολογίας διαρκούν
3. 4 έτη για τη λήψη του πτυχίου βασικών σπουδών,
4. 2 έτη (τουλάχιστον) για τη λήψη των ΜΔΕ
5. 4 (τουλάχιστον) για τη λήψη του Διδακτορικού Διπλώματος

ο Γεωγραφική θέση του Τμήματος

Το Τμήμα Ψυχολογίας του Α.Π.Θ.

- συσσεγάζεται με τα υπόλοιπα 7 Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής
  - στα 2 κτήρια της ΦΣ (το παλιό και το νέο)
  - για τη διδασκαλία χρησιμοποιούνται αίθουσες και από το τρίτο και νεότερο κτήριο της ΦΣ

Το Τμήμα Ψυχολογίας διαθέτει:

- 2 Αίθουσες,
  - μία στο παλιό κτήριο (Αίθουσα 114, ισόγειο)
  - μία στο νέο κτήριο της ΦΣ (Αίθουσα 416, 4^{ος} όροφος)
- 1 Αίθουσα-Βιβλιοθήκη στο παλιό κτήριο της ΦΣ
- 8 ανεξάρτητα γραφεία στο παλιό κτήριο (για 10 μέλη ΔΕΠ και 2 ομότιμους καθηγητές)
- 1 μικρό χώρο (Αίθουσα 208) στο παλιό κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής (στεγάζεται η Γραμματεία των 3 Τομέων

- 2 ανεξάρτητα γραφεία στο νέο κτήριο της ΦΣ (για 3 μέλη ΔΕΠ)
- 1 γραφείο στο νέο κτήριο της ΦΣ (για το γραφείο μηχανοργάνωσης του Τμήματος)

Εντός της Αΐθουσασ-Εργαστηρίου 416 του νέου κτηρίου της ΦΣ όπου στεγάζεται ο εξοπλισμός των δύο Εργαστηρίων:

- έχει διαμορφωθεί 1 ηχομονωμένο γραφείο διαστάσεων 4,70 X 3,50 m
  - για τις ανάγκες της έρευνασ και κυρίωσ
  - για παρατήρηση και
  - μαγνητοσκόπηση της αλληλεπίδρασης γονέων με τα παιδιά τους
- έχει διαμορφωθεί με μετακινούμενα χωρίσματα 1 χώρος για τη νησίδα των Η/Υτου Τμήματοσ
- υπάρχει έκθεση όλων των οργάνων και γενικότερα όλου του εξοπλισμού των δύο Εργαστηρίων του Τμήματοσ
- υπάρχουν 9 ανεξάρτητα γραφεία στα οποία στεγάζονται 13 μέλη ΔΕΠ

Για τη διδασκαλία των μαθημάτων του Τμήματοσ

- διατίθεται από τη Φιλοσοφική Σχολή
  - πολύ περιορισμένος αριθμόσ αιθουσών από τα 3 κτήρια που διαθέτει η Σχολή

Ιστορικό και εξοπλισμόσ των Εργαστηρίων

- Εργαστήριο Ψυχολογίασ

Το Εργαστήριο Ψυχολογίασ

- ιδρύθηκε με το Β. Δ/μα αριθμόσ 55/13.2.1937 και
- προσαρτήθηκε στην έδρα της Ψυχολογίασ στη ΦΣ του Α.Π.Θ.
- Με την πρωτανική πράξη Α.797/8.10.85 κατανεμήθηκε στον Τομέα Ψυχολογίασ του Τμήματοσ Φιλοσοφίασ, Παιδαγωγικήσ και Ψυχολογίασ της ΦΣ
- Με το Π.Δ. 152/21.4.93 «Κατάτμηση του Τμήματοσ Φιλοσοφίασ, Παιδαγωγικήσ και Ψυχολογίασ της Φιλοσοφικήσ Σχολήσ του ΑΠΘ»
  1. εντάχθηκε αυτοδικαίωσ στο Τμήμα Ψυχολογίασ ωσ Εργαστήριο

Από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα λειτουργεί ανελλιπόσ και έχει μεγάλη υποδομή σε όργανα Ψυχολογίασ.

- 1^{οσ} Διευθυντήσ του Εργαστηρίου Ψυχολογίασ ο καθηγητήσ κ. Γεώργιοσ Σακελλαρίου,
  1. ο οποίοσ κατείχε την έδρα Ψυχολογίασ.

Στεγάζοταν τότε σε ένα απλόχωρο διαμέρισμα στη Λεωφόρο Νίκησ, κοντά στο Λευκό Πύργο

- 20 χρόνια αργότερα μεταστεγάστηκε στο σημερινό κτήριο του Χημείου
- Από εκεί, μετά από πολλέσ περιπέτειεσ και συνεχείσ μετακινήσεισ εγκαταστάθηκε στο παλαιό και αργότερα στο νέο κτήριο της ΦΣ
- Από το 1939 μέχρι το 1964, το Εργαστήριο Ψυχολογίασ λειτουργούσε προσαρτημένο στην έδρα της Φιλοσοφίασ.
- Το 1964 επανιδρύθηκε στη ΦΣ έδρα Ψυχολογίασ με τίτλο: Γενική Ψυχολογία
- Στην επανίδρυση της έδρασ Ψυχολογίασ το 1965, σημαντικό ρόλο έπαιξε ο τότε καθηγητήσ Λάμπροσ Χουσιάδασ, ο οποίοσ ανέλαβε καθήκοντα το 1966
- Ο Λ. Χουσιάδασ ήταν και ο Διευθυντήσ του Ψυχολογικού εργαστηρίου έκτοτε, ωσ καθηγητήσ έδρασ, ενώ Επιμελήτρια ήταν η κ. Μ. Μάνιου-Βακάλη, καθηγήτρια

Μετά την ίδρυση του τμήματοσ Ψυχολογίασ το 1993,

- το Ψυχολογικό Εργαστήριο εντάχθηκε στο Τμήμα και λειτουργεί υπό την εποπτεία του εκάστοτε Προέδρου του Τμήματος

Εξοπλισμός

- Το Ψυχολογικό Εργαστήριο είναι εξοπλισμένο
- με ΗΥ
- με πολλά όργανα
- Τα όργανα αυτά πιο αναλυτικά μπορούν να ταξινομηθούν στις παρακάτω κατηγορίες:
  - (α) Όργανα προβολής και σειρές διαφανειών και
  - (β) Όργανα διδασκαλίας και εφαρμογής πρακτικών ασκήσεων στις παρακάτω περιοχές
    - Αίσθηση-αντίληψη (αισθησιόμετρο, τεστ οπτικών πλανών, μίκτης χρωμάτων κλπ)
    - Χρόνο απλής και επιλεκτικής αντίδρασης
    - Μάθηση και μνήμη (όργανο για την επίδειξη των εξαρτημένων ανακλαστικών, όργανα παθολογικής μάθησης, όργανο σχεδίασης από κάτοπτρο, μνημονικό τύμπανο κλπ)
    - Σκέψη και λύση προβλημάτων (όργανα μελέτης της νοητικής ανάπτυξης, γρίφος του Ανόι, όργανο μελέτης της λογικής σκέψης κ.ά.).
  - (γ) Προπλάσματα εγκεφάλου και αισθητηρίων οργάνων.
  - (δ) Όργανα βιοεπανατροφοδότησης (αγχόμετρο κλπ), που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την άσκηση των φοιτητών στο πλαίσιο της κλινικής ψυχολογίας και για τη διάγνωση και θεραπεία διαφόρων ψυχολογικών αποκλίσεων.
  - (ε) Τεστ νοημοσύνης (W.I.S.C., W.A.I.S. κλπ) και προσωπικότητας (C.A.T., T.A.T., Rorschach κ.ά)

Εργαστήριο Γνωστικής Νευροεπιστήμης

- ιδρύθηκε με την Υπουργική Απόφαση 108553/Β 1/30.9.2005 και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1495/1.11.2005,
- στον Τομέα Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας, του Τμήματος
- καλύπτει τα γνωστικά αντικείμενα στην περιοχή
  1. της Πειραματικής Ψυχολογίας,
  2. της Γνωστικής Ψυχολογίας,
  3. της Ψυχολογίας της Γλώσσας,
  4. της Νευροψυχολογίας και
  5. της Ψυχοφυσιολογίας,

που ανήκουν στις ευρύτερες περιοχές

- της Πειραματικής Ψυχολογίας,
- της Γνωστικής Ψυχολογίας και
- της Γνωστικής Νευροεπιστήμης

Έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Τομέα της Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας, καθώς και σκοπών που αφορούν στην άσκηση και παρέμβαση στις γνωστικές λειτουργίες των ανθρώπων
- Τη συνεργασία με ελληνικά και αλλοδαπά ακαδημαϊκά ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα και άλλους επιστημονικούς, επαγγελματικούς και κοινωνικούς φορείς σε περιοχές και θέματα κοινού ενδιαφέροντος
- Την οργάνωση ασκήσεων, διαλέξεων, σεμιναρίων, συμποσίων, και παντοειδών παρεμφερών συναντήσεων και εκδηλώσεων με Έλληνες και ξένους ειδικούς στην Πειραματική Ψυχολογία,

στη Γνωστική Ψυχολογία, στην Ψυχολογία της Γλώσσας, στη Νευροψυχολογία και στην Ψυχοφυσιολογία

- Την πραγματοποίηση διάφορων πρακτικών ασκήσεων, όπως και προγραμμάτων επιμόρφωσης ή έρευνας. Τη δημοσίευση ειδικών εκδόσεων υπό τύπο βιβλίων, άρθρων ή περιοδικών.
- Την παροχή υπηρεσιών κατά τα προβλεπόμενα στο Προεδρικό Διάταγμα 159/1984 (Α'53).

Η στελέχωση του Εργαστηρίου γίνεται

- με προσωπικό που ανήκει ή
- που διατίθεται
- στον Τομέα Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας.

Θεωρούμε απαραίτητη την περαιτέρω στελέχωση

- κυρίως του διδακτικού και εργαστηριακού προσωπικού
- για την καλύτερη λειτουργία
  1. σε επίπεδο διδασκαλίας περισσότερων γνωστικών αντικειμένων και
  2. σε επίπεδο πρακτικής άσκησης των φοιτητών στα εργαστήρια και στις νέες τεχνολογίες

Διοίκηση του Τμήματος

Ασκείται

από τη ΓΣ του Τμήματος και
από το ΔΣ

Ειδικότερα τα όργανα του Τμήματος είναι τα εξής:

Πρόεδρος,
Αναπληρωτής Πρόεδρος,
3 Διευθυντές Τομέων,
το ΔΣ και
η Γενική Συνέλευση.

Το ΔΣ απαρτίζεται από

τον Πρόεδρο,
τον Αναπληρωτή Πρόεδρο,
τους Διευθυντές των 3 Τομέων,
2 εκπροσώπους φοιτητών,
1 εκπρόσωπο των μεταπτυχιακών φοιτητών και
1 μέλος Ε.Δ.Τ.Π. σε περίπτωση που συζητούνται θέματα του κλάδου αυτού.

Η Γ ενική Συνέλευση

- διευθύνεται από τον Πρόεδρο και
- απαρτίζεται από όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος
- 2 εκπροσώπους των βοηθών και μεταπτυχιακών φοιτητών και
- 8 αντιπροσώπους των προπτυχιακών φοιτητών

Στο Τμήμα λειτουργούν οι εξής Επιτροπές:

1) Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών

Ρόλος της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών είναι

- η κατά έτος μελέτη του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος

2) Επιτροπή Οδηγού Σπουδών

Ρόλος της Επιτροπής

- η σύνταξη, κάθε έτος, του Οδηγού Σπουδών
- ο οποίος περιέχει αναλυτικές πληροφορίες
  1. για τη δομή του Τμήματος,
  2. το προσωπικό,
  3. τους Κανονισμούς και
  4. το Πρόγραμμα Σπουδών

Επιτροπή Επετηρίδας

Ορίζεται ανά 2 έτη

- είναι επιφορτισμένη με την έκδοση της Επιστημονικής Επετηρίδας του Τμήματος Ψυχολογίας
- σε αυτήν δημοσιεύονται, ύστερα από τυφλή κρίση, επιστημονικές εργασίες τόσο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος Ψυχολογίας, όσο και μελών άλλων Τμημάτων

Σύμβουλοι Σπουδών

Κάθε έτος ορίζονται

- 2 Σύμβουλοι Σπουδών

έργο τους είναι

- η λεπτομερέστερη ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών τους,
- η συμβουλευτική
  - ο ως προς τις κατευθύνσεις που μπορούν να ακολουθήσουν,
  - ο ως προς τις επιλογές μαθημάτων, καθώς και
  - ο ' η ενημέρωση σχετικά με σπουδές σε Πανεπιστήμια της αλλοδαπής

Επιτροπή Erasmus

Απαρτίζεται από 2 μέλη ΔΕΠ

- έργο τους είναι
  1. η ενημέρωση των φοιτητών για τα Πανεπιστήμια της Ευρωπαϊκής Ένωσης του Προγράμματος Erasmus
  2. στα οποία μπορούν να φοιτήσουν οι φοιτητές του Τμήματος Ψυχολογίας

Η Επιτροπή

- καθορίζει τους όρους σύμφωνα με τους οποίους γίνεται η επιλογή μεταξύ των δηλωσάντων φοιτητών,
- έρχεται σε επαφή με τα συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια
- επιφορτίζεται τις ανταλλαγές των μελών ΔΕΠ μεταξύ των Πανεπιστημίων

Επιτροπή Παραλαβής Υλικών

Ρόλος της είναι

- η διεκπεραίωση των απαιτού μενών διοικητικών διαδικασιών
- για την παραλαβή των οργάνων, τεστ και λοιπών υλικών του Τμήματος Ψυχολογίας

Στο Τμήμα υπάρχει ένας Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)

Αναφέρεται

- στη Δομή του Προγράμματος,
- στις Προϋποθέσεις-Προσόντα εγγραφής στο ΠΜΣ,
- στο Χρόνο Σπουδών,
- στο Πρόγραμμα-Λειτουργία Μεταπτυχιακών Σπουδών Α' επιπέδου (Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης)
- στον Έλεγχο Σπουδών και επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών πρώτου επιπέδου,
- στο Πρόγραμμα-Λειτουργία-Έλεγχο Μεταπτυχιακών Σπουδών Β Επιπέδου (Διδακτορικό Δίπλωμα) και

- στη Φιλοσοφία και Στόχους του ΠΜΣ Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Προβλημάτων

3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το ΠΜΣ του Τμήματος Ψυχολογίας αποτελείται από τέσσερις ξεχωριστές κατευθύνσεις:

- Γνωστικής Ψυχολογίας και Νευροψυχολογίας,
- Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας,
- Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας,
- Της Κοινωνικής Κλινικής Ψυχολογίας Εξαρτήσεων και Ψυχοκοινωνικών Συστημάτων

Όλα τα παραπάνω προγράμματα οδηγούν σε Μεταπτυχιακό Τίτλο Σπουδών.

3*2.1 Στο ΠΜΣ προσφέρουν υπηρεσίες όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος

3*2.2 Κατά περίπτωση υπάρχουν προσκεκλημένοι διδάσκοντες από άλλα ιδρύματα που προσφέρουν κάποια σειρά μαθημάτων

2.1. προέρχονται

2.1.3. είτε από άλλα τμήματα του Α.Π.Θ.,

2.1.4. είτε από πανεπιστήμια της ημεδαπής,

2.1.5. είτε από πανεπιστήμια του εξωτερικού,

2.1.6. είτε από άλλα ιδρύματα υγείας (υγείας, για παράδειγμα)

• Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

- Το Πρόγραμμα ΜΠΣ του Τμήματος ανταποκρίνεται πλήρως στους στόχους του Τμήματος Κατά την πρόσφατη αναμόρφωση του Προγράμματος (07.07.2008, ΦΕΚ 1306 τεύχος Β')

ο έχει γίνει ιδιαίτερη προσπάθεια,

1. ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι απαιτήσεις της κοινωνίας

Το ΜΠΣ χαρακτηρίζεται από έντονο προσανατολισμό προς τις κοινωνικές ανάγκες

Τα προγράμματα σπουδών των 4 κατευθύνσεων περιλαμβάνουν

- μαθήματα θεωρητικού περιεχομένου,
- σεμινάρια ειδίκευσης και εφαρμογών και
- πρακτική άσκηση
- μεταπτυχιακή πτυχιακή εργασία
  - ο αποτελεί επιστέγασμα της εκπαιδευτικής αυτής προσπάθειας

Το ΠΜΣ του Τμήματος

1. χρηματοδοτείται από το Υπουργείο με το ποσό των 23000 € ετησίως
2. Η βιβλιογραφία στα περισσότερα μαθήματα του ΠΜΣ είναι κυρίως ξενόγλωσση λόγω εξειδίκευσης και ανάγκης να ασχοληθούμε με τις τελευταίες εξελίξεις
3. Αρκετοί φοιτητές που αποφοιτούν από το πρόγραμμα συχνά συνεχίζουν σπουδές σε σημαντικά πανεπιστήμια της Ευρώπης (λ.χ. Χαϊδελβέργη) ή της Αμερικής (λ.χ. Johns Hopkins).

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

Το Πρόγραμμα διδακτορικών Σπουδών δεν είναι χωρισμένο σε κατευθύνσεις και

- δεν περιλαμβάνει απαιτήσεις μαθημάτων
- ή ιδιαίτερων εξετάσεων

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι

1. να συναινέσει κάποιο μέλος ΔΕΠ του Τμήματος (από την βαθμίδα του Επίκουρου και άνω) ως επόπτης της προτεινόμενης διατριβής
2. να συναινέσει το Τμήμα σε Συνέλευση Ειδικής Σύγκλησης

Υποχρεωτικά μαθήματα για υποψηφίους διδάκτορες δεν υπάρχουν

Κινητικότητα μελών ΔΕΠ και φοιτητών

- Τα μέλη ΔΕΠ αξιοποιούν τη δυνατότητα κινητικότητας σε άλλα Πανεπιστήμια
- Οι φοιτητές συμμετέχουν στα διμερή προγράμματα του Τμήματός μας με άλλα της Ευρώπης

5. Ερευνητικό έργο

- Η έρευνα που διεξάγεται στο Τμήμα καλύπτει όλους τους βασικούς κλάδους της Ψυχολογίας
- εκπονείται
  - ο τόσο βασική
  - ο όσο και εφαρμοσμένη έρευνα

Στο πεδίο της εφαρμοσμένης έρευνας ιδιαίτερη έμφαση δίνεται

- στη σύνδεση της έρευνας
  1. με την κοινωνία και τις τρέχουσες κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανάγκες,
  2. και ανάγκες αντιμετώπισης γνωστικών και νευροψυχολογικών διαταραχών

Το ερευνητικό έργο αποτελεί

- ένα από τα βασικότερα κριτήρια αξιολόγησης της εξέλιξης των μελών Δ.Ε.Π.

Ως κίνητρο

- η διαθεσιμότητα ερευνητικών προγραμμάτων
- η διεθνής επιστημονική αναγνώριση

Η κρατική χρηματοδότηση για έρευνα στην επιστήμη της Ψυχολογίας

- μικρότερη από αυτήν που διατίθεται σε άλλες επιστήμες
- γεγονός που περιορίζει την έρευνα που διεξάγεται στο Τμήμα

6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

- Το Τμήμα Ψυχολογίας έχει αναπτύξει ποικίλες μορφές συνεργασίας
- με κοινωνικούς/ πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς σε
  - τοπικό
  - εθνικό και
  - διακρατικό επίπεδο

Μέλη του Τμήματος Ψυχολογίας έχουν διατελέσει ως συνεργάτες η και διοικούντες στα εξής:

- Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής Α.Π.Θ.
- Επιτροπή Ερευνών
- Επιτροπή Περιβάλλοντος
- Επιτροπή Φοιτητικής Εβδομάδας
- Γ ραφείου Διασύνδεσης
- ΔΟΑΤΑΠ
- Μέλος του Τμήματος έχει δημιουργήσει το θεσμό
  - ο της Έδρας UNESCO για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την Ειρήνη στο ΑΠΘ
  - ο και εκπροσωπεί τη χώρα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για αυτά τα θέματα

Πίνακας 1

Πλήθος φοιτητών που σπουδάζουν στο Τμήμα Ψυχολογίας του Α.Π.Θ. ανά έτος

**ΜΙΧΗΝΑΡΟΔΗΝΑ ΗΛΥΚΟΒΟ-ΠΡΑΚΤΙΚΗΝΑ ΚΟΝΦΕΡΕΝΚΙΑ
«Γ.Ι. ΚΕΛΠΑΝΟΒ Ι ΗΟΓΟ ΡΟΛΪ Υ ΡΟΖΒΙΤΚΥ ΠΣΥΚΗΟΛΟΓΙΚΗΝΗ ΟΣΒΙΤΙ Ι
ΗΛΥΚΙ ΣΛΟΒΪΗΝΣΪΚΗΚ ΗΕΡΖΗΑΒ»**

Υκρλίηηα, Μαρλίπολϑ

2012 ρ.

	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004
Εισαγωγικές εξετάσεις	166	167	167	162	163
Μετεγγραφές ²²	14	18	18	12	26
Κατατακτήριες εξετάσεις	14	14	13	19	26
Άλλες κατηγορίες	43	49	55	31	33
Σύνολο	237	248	253	224	248

Σκοπός και στόχοι του Τμήματος

Οι στόχοι του Τμήματος, όπως είναι διατυπωμένοι στο ΦΕΚ ίδρυσης του (αρ.63/27-4-1993), είναι οι εξής:

- Η καλλιέργεια και η προαγωγή της έρευνας, της διδασκαλίας και των πρακτικών εφαρμογών της επιστήμης της Ψυχολογίας
- Η διάδοση και αξιοποίηση της τεκμηριωμένης γνώσης της Ψυχολογίας μέσω της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ποαγωγή των ατομικών ικανοτήτων και των διατομικών σχέσεων σε όλες τις εκφάνσεις τους, όπως στην εκπαίδευση, στην οικογένεια και την υπόλοιπη κοινότητα
- Η υποστήριξη των τμημάτων του ΑΠΘ, των οποίων οι πτυχιούχοι προορίζονται για το διορισμό στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, με μαθήματα Ψυχολογίας, απαραίτητα για την ψυχολογική τους κατάρτιση

Η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος αντιλαμβάνεται ως στόχους και σκοπούς του Τμήματος

- την άριστη ποιότητα σπουδών σε βασική και εφαρμοσμένη γνώση του αντικειμένου της Ψυχολογίας
- μέσα σε πνεύμα ανθρωπισμού και αλληλεγγύης προς τους άλλους
- ιδιαίτερα προς όσους έχουν ανάγκη των υπηρεσιών των ψυχολόγων
- την προετοιμασία και εξοικείωση των φοιτητών του Τμήματος στις πραγματικές, κατά το δυνατόν, συνθήκες εργασίας
- την προσαρμογή της εκπαιδευτικής λειτουργίας του Τμήματος και του αντικειμένου σπουδών στο διαρκώς μεταβαλλόμενο επιστημονικό πεδίο της Ψυχολογίας
- την υψηλού επιπέδου έρευνα σε όλους τους τομείς που θεραπεύει το Τμήμα, όπως διαγράφονται στα αντικείμενα των Τομέων
- την παρουσίαση και προβολή του έργου που παράγεται στο Τμήμα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο
- τη συνεισφορά σε δραστηριότητες που προάγουν το έργο και την επιστήμη της Ψυχολογίας και
- τη συνεισφορά στην κοινωνία σε τομείς τους οποίους καλλιεργεί το Τμήμα

Οι παραπάνω στόχοι 'ενσαρκώνονται' αντίστοιχα

- με την αυστηρότητα σε επίπεδο σπουδών (αποδεικνύεται από τη σχετικά χαμηλή βαθμολογία που απονέμεται στους φοιτητές), καθώς και την ανάθεση εργασιών στους φοιτητές
- με την υποχρεωτική πρακτική άσκηση των φοιτητών σε χώρους εργασίας των ψυχολόγων
- με την προσαρμογή του Προγράμματος Σπουδών στα νεότερα δεδομένα της επιστήμης της Ψυχολογίας και την προσθήκη νέων μαθημάτων

²² Στη γραμμή «Μετεγγραφές» αναγράφεται ο καθαρός αριθμός μετεγγραφομένων φοιτητών (εισορές-εκροές)

- με το μεγάλο αριθμό δημοσιεύσεων της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος σε έγκυρα ελληνικά και διεθνή περιοδικά, αλλά και την ενίσχυση των φοιτητών, κυρίως των μεταπτυχιακών για συμμετοχή τους σε ερευνητικά προγράμματα
- με τη μεγάλη συμμετοχή των μελών ΔΕΠ του Τμήματος τόσο σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια όσο και σε ερευνητικά προγράμματα, ελληνικά και διεθνή
- με τη συμμετοχή των μελών ΔΕΠ
  1. σε δομές (Κέντρα αυτοβοήθειας, ειδικά σχολεία κ.τ.λ.) όπου προάγεται το έργο του ψυχολόγου,

καθώς και

1. με τη διεξαγωγή έρευνας πεδίου,
  1. μέσω χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προγραμμάτων
  2. με την κοινωνική προσφορά των μελών ΔΕΠ (διαλέξεις προς το κοινό και τα ΜΜΕ σχετικές με θέματα ψυχολογίας)

Οι περισσότεροι στόχοι που το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει επιτυγχάνονται χάρη

- στα υψηλά κίνητρα και
- την αυτοθυσία της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος

Οι στόχοι αυτοί διασφαλίζονται με:

- 1. Την αξιολόγηση εκ μέρους των φοιτητών της γενικότερης απόδοσης του ΔΕΠ στο έργο τους,**
  - ο ώστε να υπάρχει μια επανατροφοδότηση
    - με στόχο τη βελτίωση ή και
    - επαναπροσδιορισμό του έργου τους
- 2. Με την ακαδημαϊκή εξέλιξη των μελών ΔΕΠ στις επόμενες βαθμίδες,**
  - πράγμα που προϋποθέτει την από μέρους τους προαγωγή της επιστήμης μέσω ερευνητικού έργου
- 3. Με την ανανέωση του εξοπλισμού των Εργαστηρίων μέσω των εθνικών προγραμμάτων ΕΠΕΑΕΚ**
- 4. Με την προσφορά των μελών ΔΕΠ σε δομές τόσο εντός του Πανεπιστημίου, όσο και εκτός**

Παρόλο το μικρό μέγεθος του Τμήματος

  - a. τα μέλη του ήταν πρωτεργάτες στη δημιουργία δομών όπως
  - b. του Γ ραφείου Διασύνδεσης του Α.Π.Θ.,
  - c. του Γ ραφείου Κοινωνικής Πολιτικής,
  - d. της έδρας UNESCO κ.ά. ή
  - e. της Φοιτητικής Εβδομάδας
- 5. Με τη σύσταση Επιτροπών οι οποίες κάθε χρόνο μελετούν θέματα όπως**
  - f. το Πρόγραμμα του Τμήματος και προτείνουν βελτίωση
  - g. τη Συμβουλευτική φοιτητών και ιδιαίτερα των αλλοδαπών, υποτρόφων και μη του Τμήματος
  - h. την αποστολή φοιτητών σε Πανεπιστήμια της Ευρώπης στα πλαίσια του ERASMUS
- 6. Με τη συνεργασία του Τμήματος με άλλα Τμήματα και Σχολές τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό**
- 7. Με τη διοργάνωση Ημερίδων και Συνεδρίων ελληνικών και διεθνών**

Ανασταλτικά στην επίτευξη των στόχων του Τμήματος λειτουργούν :

- Η έλλειψη επαρκών χώρων για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του Τμήματος

- ἡ ἑλλπτῆς στέγαση τῶν μελῶν ΑἠΠΓ
- Η ἑλλειψη τεχνικοῦ προσωπικοῦ για τη λειτουργία τῶν Εργαστηρίων
- Η ἑλλειψη κονδυλίων για την καλύτερη λειτουργία κυρίως του μεταπτυχιακοῦ προγράμματος το οποίο απαιτεῖ αυξημένα έξοδα για τη διεξαγωγή ερευνῶν (βιβλία, διαγνωστικό υλικό-τεστ, χαρτικά).
- Η ενασχόληση του διδακτικοῦ προσωπικοῦ με πολλά διοικητικά καθήκοντα

*****

Д-р психол. наук, профессор А.Н. Ждан
МГУ имени М.В.Ломоносова,
Россия, г. Москва

СТΑΝΟΒΛΕΝΙΕ УΝΙΒΕΡΨΙΤΕΤΨΚΟΨ ΠΨΥΧΟΛΟΓΙИ В ΡΟΨΣИИ: ВΚΛΑΔ Γ. И. ΤΣΕΛΠΑΝΟΒΑ

Γεοργίη Ιβανοβιτς Τσελπανοβ (1862-1936) хорошо известен как философ и психолог, выдающийся преподаватель философских и психологических дисциплин, автор научных трудов, учебников и популярных книг, крупный организатор научно-исследовательской работы в области психологии, увенчавшейся созданием Психологического института - всемирно признанного центра научной и практической психологии. Научная деятельность Г.И.Тσεлпанова, начавшаяся в области философии, сосредоточилась на проблеме психологии как науки. Психология в этот период находилась в процессе своего становления в качестве отдельной науки. В этой ситуации его исследовательская работа была направлена на поиск методов и создание условий, при которых психология может стать самостоятельной наукой и профессией.

Предметом данного сообщения является анализ деятельности Г.И.Тσεлпанова по развитию университетской психологии. Первые 15 лет его научно-педагогической деятельности (1892-1907) связаны с Киевским университетом им. Св. Владимира. Эта деятельность — важный этап в творческой биографии Геοργίη Ιβανοβιτς, а по оценке Н.А.Бердяева - «Киевский период был периодом наибольшего расцвета и наибольшей популярности Г.И.» (Бердяев, 1994, 14). С 1907 г. Г.И.Тσεлпанοβ работал в Московском университете. Служению Московскому университету он отдал более 16 лет своей творческой жизни (1891 - 1892 и 1907 - 1923), искусственно прерванной известными причинами идеологического и политического характера. Таким образом, имя Геοργίη Ιβανοβιτς Τσεлпанοβ неотделимо от **строительства университетского образования и становления университетской науки в области философии и психологии в России.**

Г.И.Тσεлпанοβ стоял у истоков организации процесса **подготовки в университете профессиональных философов и психологов в России.** Он был активным участником дискуссий по вопросам университетского образования в России, которые охватили профессоров, общественных деятелей во второй пол. XIX в. Спорили о путях развития университетского образования в России и его соотношении с распространением в Европе типа классического университета. Эти идеи широко обсуждались в статьях Н.И.Пирогова, К.Д.Кавелина и других профессоров. К.Д. Кавелин был командирован Министерством народного просвещения за границу с целью сопоставительного изучения Уставов университетов стран Европы. В связи с обсуждением системы университетского образования Г.И.Тσεлпанοβ коснулся двух проблем: **преимущества между средней школой и университетом и состояния подготовки в университетах по психологии.**

Г.И.Тσεлпанοβ в докладах в Киевском математическом обществе (1894), в Киевском «Обществе классической философии и педагогики» (1904) он защищал идею о возможности и необходимости преподавания в гимназиях философской пропедевтики. В этих докладах, опираясь на опыт европейских стран - Германии, Франции, Италии, Австрии, он развивал мысль о том, что среди общеобразовательных дисциплин, изучаемых в средней школе, должны быть элементы логики, психологии, этики, философии. Это важно для выработки у учащихся мировоззрения, а также для подготовки в последующем к изучению наук в университете. Именно в сред-